

Ladik Katalin közreadja

Az utazás

Részlet a készülő regényből

Az előző fejezetben kiderült, hogy három azonos nevű nő létezik, közülük kettő Újvidéken és egy Budapesten – a Budapesten élő nő egy hetilapnál a versrovatot vezeti, az Újvidéken élő nők egyike üvegező és képkeretező, a másik pedig színésznő, aki verseket is ír – a Budapesten élő névrokon közreadja a leveleket – Matkovics üvegező levele.

* * *

Ebben a fejezetben a szerkesztőnőtől megtudjuk, hogy Budapesten járt az üvegezőnő – a helyettesítő asszony Zebegényben – egy titokzatos utazásról is szó van Kiskunhalas és Szabadka között – egy szőke nő lúdbőrös, emberi bőrt hímez – a bicikliülést egyre mélyebbre nyomják a szőke nő fara közé – csendélet halakkal – a herceg diesel lovon érkezik – Aladdin szeméremtestéről leborotválják a szőrt a Koszovó cukrászdában.

* * *

(... Az üvegezőnő első levele után egy biztató levelet írtam neki, afféle „lelki elsősegély”-szerűt, amelyben megértésemről biztosítottam, és hogy továbbra is érdeklődéssel olvasom leveleit, valamint a mellékelt dokumentumokat; arra is biztattam, „írja ki magából” mindazt, ami bántja, írja meg vallomását, élményeit, és amennyire erőmből és tudásomból telik, „megszerkesztem” ezt az egyre növekvő kéziratthalmazt. Tapasztalatlan szerkesztő lévén, nem tudhattam, mibe bonyolódok bele. Alig tíz hónapja voltam a lapnál, amikor azt vettem észre, hogy egyre zavartabb lettem, a szerkesztőségben furcsán néztek rám, az üvegezőnő levélküldeményei pedig már elborították a szerkesztőségi asztalt.

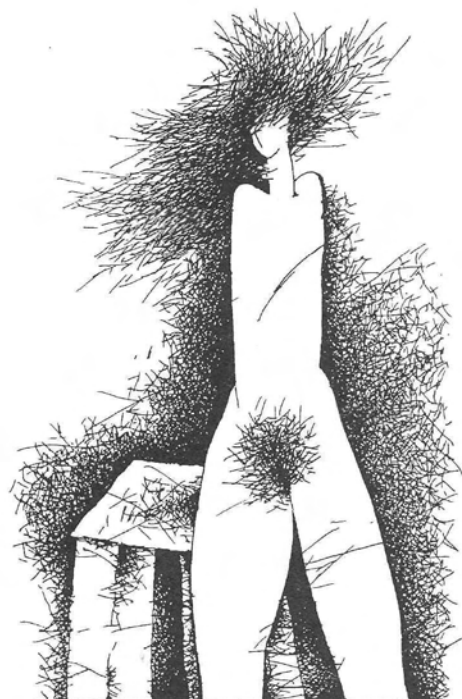
Minap az üvegezőnő személyesen hozott egy nagy kartondobozt a szerkesztőségbe, amely leveleket, kéziratokat, fényképeket, újságcikkeket és magnószalagokat tartalmazott. Azon a napon nem mentem be munkahelyemre, ezért nem találkoztunk. Gondolatban már jó ideje készülök vele találkozni, de örülök, hogy ez a találkozás nem most történt. Túl sok gondom van (talán miatta is) a munkahelyemen. Másnap, 1994. augusztus 3-án a hírlapok között lapozgatva a Pest megyei Hírlapban a következő írás ragadta meg figyelmemet...)

A helyettesítő asszony

... AZ estre, melyre Ladik Katalin performansát meghirdették, a zebegényi Szőnyi István Emlékmúzeum melléképülete udvarról nyíló kicsi helyiségébe zavart asszonyka érkezik. Zavarra okai: nem tud jól magyarul, alig bírja a csomagokat, amelyeket cipel, és neki kell jelentenie az egybegyűlteknél, nem jön, akire várnak, tehát a színésznőt, Katalint neki kell helyettesítenie.

Elhozta, amiket ő küldött. De el saját „árúját” is. Nem érti, mi a kettő között a különbség. Mindent kírak, elének sorakoztat. Dicsér. Magyaráz, küszködik a számára idegen nyelvel, melyet azonban – erről többször biztosítja hallgatóit – szorgalmasan tanul.

Jugoszláviából jött. Ha az már nem is létezik, mégis, tulajdonképpen onnét. Újságokat hozott, ottani hírekkel. Tárgyakat,

melyeket Katalin, az újvidéki színésznő a szerepeiben használt. Látta az előadásokat, melyekben szerepelt, de nem értette őket. Nem tudja, mi a jelentése ennek vagy annak a tárgynak. De rábízta: hát itt van, tessék.

Rendes, megbízható asszony. S zavartsága mögött valójában határozott is. Mindenről, amit bemutat nekünk, amit ajánl, biztonsággal kijelentheti, hogy az hasznos, jó. Neki tetszik, ő szereti. Szerinte érdemes megvenni. Megéri az árát. Amellett nélkülözhetetlen is.

Csak Katalin helyettesítése nehéz a számára. De segítségül hívja. Újra bekapcsolja a magnetofont – melyről korábban általa kedvelt török népzene hallgatható –, s onnét a színésznő szólal meg. Balladákat mond az emberáldozatra épülő Déva váráról, a három árváról.

S most már megjelenik ő maga is. Az asszonykáról lekerül a kendő, ajogging, a haja lebomlik, fekete csipkeruhát visel. Mintha a falból szólna, mintha a föld alól szólna, fehér fátlyak kötik gúzsba, fehér fátlyak kötik be a száját. Hát ezért nem jöhetett. Ezért küldte maga helyett azt az asszonyt. Minden asszony betöltheti a feladatot. Hogy szóljon. Ha akar. Ha igyekszik.

Jogging van rajta, kendő. Mert megint felveszi ezeket, rá a fekete csipkére, a kibomlott hajra, és a sok holmit is összerámolja. Ideje mennie. Sziréna szól. Visít a sziréna. Siếtében is azért valamiről még gondoskodik. A holmik közül a palack ásványvizet itt hagyja. A víz, a tiszta víz, az nagyon fontos, már korábban is elmondta, most megismétli. Itt hagyja nekünk, nézőinek a vizet.”

Csendélet halakkal

Hideg vasúti sínek a combjaim között. A POLÓNIA nemzeti expresszvonat kitepte magát ölem ragadós sötétjéből. Piszkos, zöld tűk szurkálják a sötétséget a vasútállomás épülete felől. A hegekbe a vonat utolsó kocsijának ablaküvegére ezt hímezték: KISKUNHALAS,

Hol vagyok? Mi történt velem? Rettenetesen fádom... Úristen,

hiszen teljesen meztelen vagyok! Mi törtééééte veleeem?... És ki ez a nő mellettem? A homályban nem jól látom, de olyan furcsa az arca, talán meghalt. Jobban szemügyre szeretném venni, de mintha megérezte volna szándékomat, mocorogni kezd. Előveszi retiküljét, keres benne valamit. Megtalálja. Lassú mozdulattal, figyelmesen befűzi a láthatatlan cernát a láthatatlan tübe és nyugodtan hozzálát a puha, emberi bőrhöz hasonlatos anyag hímzéséhez. Azt tapasztalom, hogy az a bőrszerű valami lúdbőrös kezd lenni. Megborzongok. Hová tűntek a ruháim? Meg kell találnom őket, vagy szereznem kell valami öltözetet, hogy le szállhassak erről a vonatról, amelyre nem tudom, hogyan kerültem, és feljelentést tegyek ruháim eltűnéséről; bizonyítékként felmutatom majd a birtokomban levő gobelint, amelyet E. A. Poe CSENDELET HALAKKAL c. rajza alapján készítettem. Van egy ZENIT-B fényképezőgépem is, benne MAYA DERÉN LÁTOGATÁSA.

A homály ellenére megtaláltam a fényképezőgépet, nyakamba akasztom, felállók, a fülke padlóburkolata síkos, a levegő sűrű és keserű. A tudómba sötét, sűrű folyadék ömlik. Istenem, hol vagyok?... Aza nő félig eldőlvé, mintha aludna, még mindig öltögeti azt az emberi bőrt. Kinyújtott lábán átlépek, nem mozdul. Bizonyára vak, azért tud hímezni a sötétben és ezért nem vette észre, hogy meztelen vagyok. De alig gondoltam ezt végig, előbb füttyentett, aztán lassan elindul a vonat. Kiröpülök a fülkéből, kitépem a vonat ajtaját, és leugrok a lépcsőkről, hozzávetőlegesen kétszáz méterre az állomás épületétől.

Egy nagy halom kartondoboz és hullámpapír között találok magamat. Dühös vagyok, amiért ilyen helyzetbe kerültem. Matatok. A lábamhoz ütődő tárgyakkól arra következtetek, hogy egy hulladék-lerakatban vagyok. Székek, nedves matrac, kartondobozok... Tovább tapogatok. Hideg, ragadós növényzet csavarodik bokámra, kiszívja csontjaim melegét. Hirtelen éles fájdalom nyilall bal sípcsontomba. Egy biciklipedál! Kitapogatom: egy férfigerékpár. Felülök rá. Uuu u u u u u h h h h ! Még soha ilyen és kiéhezett valami nem markolta meg a pinámat. Pedálozok. A kerékpár meglehetősen jó állapotban van. A tenyéryeni műanyagülés átforrósodott alattam. Nedves rongyai közül előmerészkedik a hold. Megállok, látom a holdfényben, hogy az a titokzatos vak nő áll előttem, elállja az utamat. Hosszú, szőke haja van, fiatal és a látásával sem lehet baj, hiszen le tudott szállni a vonatról, és félreérthetetlen gesztussal a kerékpárra kéredezkedik. Bólintok. Magához szorítja fekete retiküljét, átveti lábát a biciklin, és szorosán mögém, a csomagtartóra ül. Megnyergelem a dögnehez kerékpárt, és a sínek mentén elindulok vissza a vasútállomás hunyorgó épülete felé. A hold egyre húsozabb, a fűcsomók nyálkásabbak, a bicikliülés pedig éhesebb lett, én... pedig... mind nehezebben... kapok levegőt... Meggémberedett végtagjaimban kezd megindulni a vérkeringés. Hideg levegő korbácsütései a tudómban. A nő hátulról átkarol. Ujjai közül nyálkás, hideg fűcsomók lógnak ki. Megborzongok. Megállok, ledobom a biciklit, a nő lerogyan a sárba. Gyors mozdulattal lecsavarom a kemény bicikliülést, és amíg a földön kúszva keresi retiküljét, világító fara közé jól benyomom. Megdermed. Erősen markolom az ülést, és beljebb tolom. A nő vinnyogni kezd, és szürcsöli ujjai közül a fekete fűcsomókat. A bicikliülés egyre mélyebbre fúródik. A nő négykézláb, magasra düllesztett tomporral, szétfeszített fara között félig lenyelt bicikliüléssel, állát és felsőtestét majdnem a földre szorítva, mintegy párdúcgrásra készen, hosszú szőke haját a pocsolójában húsos holdkaréjjal sulykolja.

Ujjaim meggémberedtek, elengedem az ülést, lerokadok a nő mellé. Erre abbahagyja a sulykolást, és elnyúlik mellém. Zihálunk. A hold gyöngyházfényűre borotválta a testünk köré csavarodott síneket.

Herceg diesel lovon

A vasúti sínek mellett elterülő két női testből pára száll. Az egyik test az enyém. Nyálkás bicikliülés dagad ki a mellettem fekvő nő combjai közül. Minden hihetetlenül kitapintható és valóságos. Érzem a nő ágyékának meleg tejszagát, halom nyűszítését, érzem a kátrányos talpfák és alattam a csúszós, rohadt növényzet kipárolgását, és még mindig érzem bal sípcsontomban a fájdalmat, amelyet a kerékpár pedálja okozott.

Az égbolt fejemre húzta sötét, kilyuggatott tollpárnáját. A szemem telefolyt ragadós, higanyos fénnel. Szájpadlásomon is érzem a keserű ragacs ízét. HAZA AKAROK MENNI! Összerándul a gyomrom, öklendezem, kihányom a higanyfényt... Hrrrooo... Hrrrooo... Hrrraaa... Hrrraaa...

Két macskaszem hunyorog bal felől. Felállok, bámulok a fény irányába; lehet, hogy egy farkas szeme, de az is lehet, hogy egy vadászkutyaé, még inkább egy németjuhász kutyaé, hiszen közel vagyunk az országhatárhoz. A nő hangosan lélegzik, ő is a két mozgó fénypontot figyeli, és fényképezőgépem szíjának egy darabját rágja. Kiragadom szájából a szíjdarabot, és elkezdek hadonászni. A két macska- vagy kutyaszem fokozatosan reflektorfényé válik. A teherautó egyenesen felénk tart. Megáll előttünk, de a fények nem alszanak ki.

Egy bőrzakós, farmernadrágos férfi közeledik felém. A szőke nő cuppogni kezd, erre a farmernadrág elindul a nő irányába. Hirtelen mozdulattal elkapom a bőrzakót: elvinne-e bennünket a határon túlra? A bőrzakó megáll egy pillanatra, majd a Közel-Kelet valamely nyelvén ilyesmit mond: MASSZATOK FEL!

Elhelyezkedünk a sofőr melletti ülésen, takarókba burkolódzunk, majd útítársnőm egy spanyol dalocskába kezd. Éneklés közben megigazítja haját a visszapillantótükörben, amelyet

1992. M1

időközben összefröcskölt nyálával, és retiküljéből két számlát vesz elő, és azokat orrom alá dugja. Mindkét számlán az én nevem és vezetéknevem áll, de két különböző cím van feltüntetve. Miért utalták két címre a villanyszámlákat?... Lehet, hogy csak az egyik számla az enyém... de melyik? Az egyik a nevem mellett ez a címzés áll: Novi Sad, Save Vukovića 18. A másikon pedig: Novi Sad, Solunska 9. Melyik számlát kell kifizetnem? És egyáltalán... hogy kerül ez most ide... Hirtelen nem is tudom, melyik az én címem. Teljesen megzavarodtam... Hogyan kerültek ehhez a nőhöz a villanyszámláim? Kicsoda ez a nő?

Ekkor a teherautó megáll egy felirat előtt: **ÚTLEVÉLVIZSGÁLAT-PASOKA KONTROLA.**

Medúza-tutaj a Koszovó cukrászdában

– Gyorsan visszajött Magyarországról – vigyorog rám az egyenruhás tiszt a sofőrfülke ajtajában. Bajusza jobb fele csárdást, a bal fele kólót táncol. Elsírom magam.

– Elvesztettem az útlevelemet...

A csárdás megállt a levegőben, a kóló még mozog. Rövid csend.

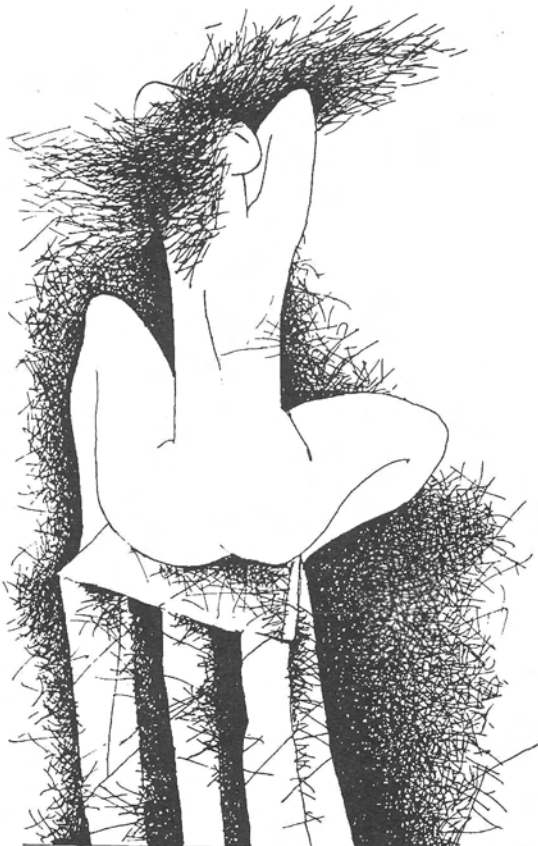
– Szerencsére felismertem magát. Remélem, elintézem valahogy.

Húsz perc múlva titokzatosan bebilleg a bajusz.

– Minden rendben, Madam. Máskor jobban vigyázzon. Visszontlátásra!

Hálából le szeretném fényképezni, de szerénységből, vagy a szolgálati fegyelem miatt nem enged.

Elindulunk. Mindhárman éhesek és szomjasak vagyunk, de ilyenkor, persze, egyetlen vendéglő sincs nyitva. Még az

1992. AA'

ÁBRAHÁM vendéglő is bezárt, átépítés miatt. Ekkor megpillantjuk álmaink mesebeli házikóját, a mi igényeinket kielégítendő: egy elhanyagolt állapotban levő ház egy részét átalakították cukrászdává, a többi része jobb napokra vár. Az épület fő díszé ez a kivilágított kétnyelvű felirat:

poslastičarnica KOSOVO – KOSZOVÓ cukrászda

A bejárati ajtóhoz sietünk, de csalódottan tapasztaljuk, hogy ez is zárva. A bőrzakó ügyesen kinyitja az ajtót. Nem gyújtunk villanyt, a telihold teljesen megvilágítja a helyiséget. Négy asztal, székek, a pulton az üveg mögött a tálon néhány krémes és egy tepsi, tele baklavával, az ajtón egy rövid, fehér vászonköpeny lóg, a falon pedig egy tükör és Tito marsall fényképe. Hiába keressük, nem találjuk a vízcsapot. Sofőrünk eltűnt a ház valamelyik zugában. Ledobjuk magunkról a sofőrabinban szerzett kockás plédeket, és elindulunk nekem ruhaneműt szerezni. A nő magára húzza a rövid cukrászköpenyt és vihog.

– Menjünk medúza-bálba!

– Talán a MEDÚZA-TUTAJRA? – helyesbítem a nőt, aki nyilván elvettette a híres festmény nevét.

– Miféle tutajra? Dehogyan tutajra, bálba! Medúza-bálba!

– Ünnepsz valamit? – kérdezem, de ő tovább hülyül.

– Bálba! Bálba – süviti.

– Ne hülyéskedj, hagyd már abba! – próbálom komolyra fordítani a szót. – Még mindig nem árultad el, ki vagy és hogy hívnak.

A nő erre abbahagyja groteszk táncát, amely gyerekes ugrándozáshoz hasonlított inkább, és haját igazgatva hozzám hajol:

Én csak arra emlékszem, hogy a vonatban egy nő lefényképezett engem – és elindult a másik helyiség felé. – Arra is emlékszem, hogy dögölt halakat ábrázoló gobelin volt nála – miközben ezt mondta, orrát a hal bűzétől befogta, és mintha fuldokolna, sietve becsukta maga mögött az ajtót.

Retiküljét itt hagyta, gyorsan átkutatom: egy borotva, tű, fekete cérna, útlevel. Hallom lépteit. Kiveszem a borotvát, és gyorsan becsukom a retikült. A sofőr farmernadrágját és bőrzakóját nyújtja felém.

– Alszik – suttogja, és a szomszéd helyiségre mutat.

A zakó eltakarja combomat, majdnem a térdemig ér. A borotvát a zsebbe rejtem.

– A pultról hozd ide a baklavát! – utasítom a nőt.

Lábujjhegyen belopakodunk a másik helyiségbe, ahol a mi Aladdinunk alszik egy rohadt matracon. Intek a nőnek, óvatosan megközelítjük a szuszogó férfit. A tepsiből a sűrű cukoroldatot lassan rácsorgatom vastag és piszkos lábujjaira, lábszárára, combjára, ágyékára, majd ágyékán a sűrű, bódító aromájú mohára, ahol izzadság, sperma és vizelet szaga keveredik. A dió- és tézstatörmeléktől mind sűrűbbé váló szirupot a férfi fekete szőrrel borított mellén kenem szét. Aladdin e művelet alatt nem ébredt fel. Egyszerre kezdjük lenyalni róla a szirupot. A szőkeség a férfi mellkasánál, én a lábujjainál kezdem. A köldökénél összetalálkozunk. A nő kitátja száját, mutatja nyelvén a diódarabokat, kuncog, és jóízűen csámcsog. Lehajlok a köldökhöz, és tisztára nyalom az édes gyűszűt.

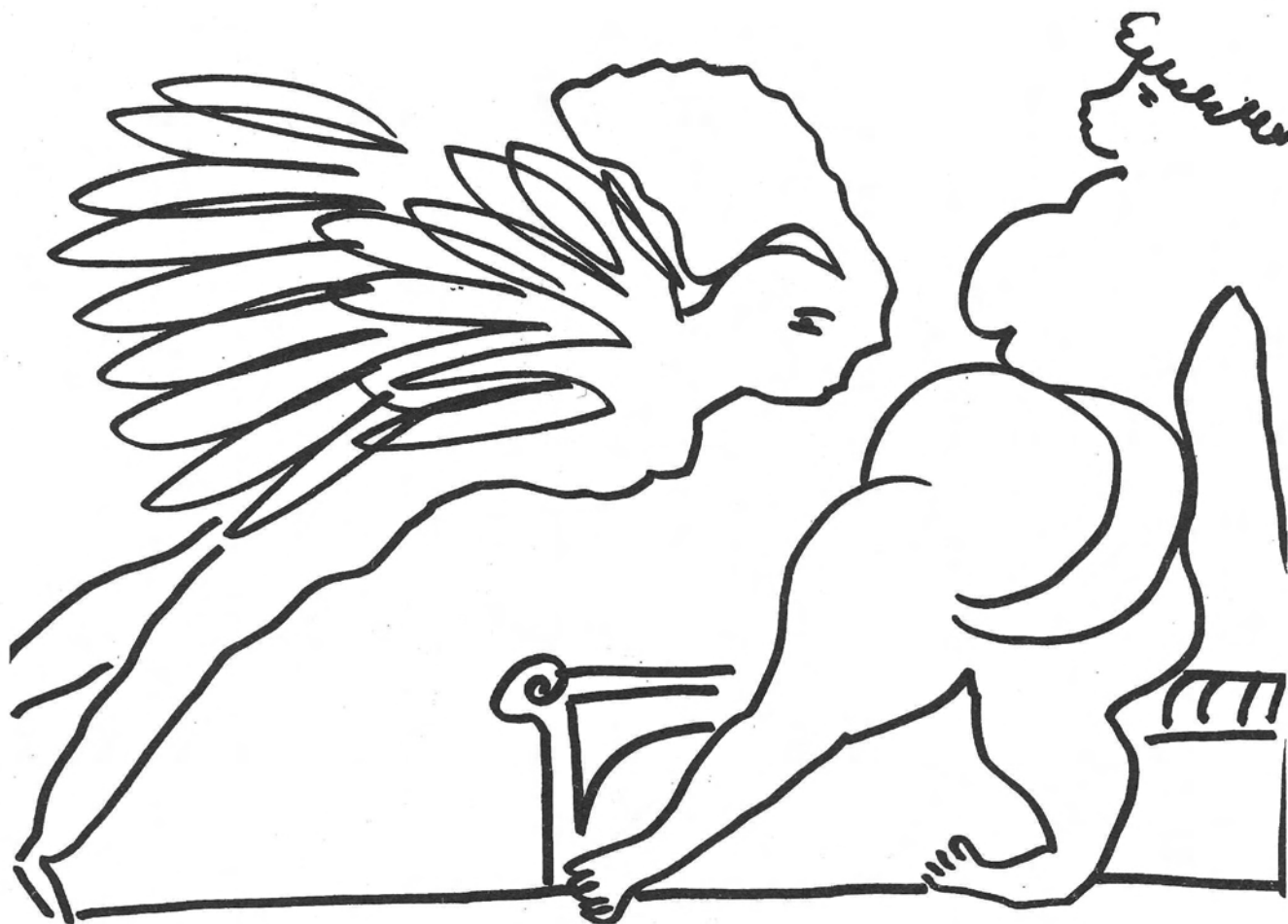
A sötét, göndör mohánál megállunk. Vizelet és fahéj csípős íze a szánkban. Összenézünk. Előveszem a borotvát. A nő elragadtatással figyeli mire készülök. Néhány gyors, határozott mozdulattal megborotválom a mi alvó Aladdinunk szeméremtestét.

1992. NA'

Nagy Ágnes *inrajzai*

Luzsicza Árpád rajza

Tisztelt Olvasó!

A Cigányfűró ez évi számai, valamint az 1995-ben megjelenő hat száma megrendelhető postai pénzes utalványon az alábbi címen:

Cigányfűró szerkesztősége
1055 Bp. Bajcsy-Zsilinszky út 72.

Előfizetési díj összesen 640,- Ft + postaköltség – példányonként Budapestre 32,- Ft, vidékre 41,- Ft.

Hol kapható el a Cigányfűró? Az alábbi helyeken folyamatosan:

Írók Boltja (VI., *Andrássy út 45.*), **Balázs Béla Stúdió** (V., *Bajcsy-Zsilinszky út 36–38.*),
Rátkay Klub (VI., *Városligeti fasor 72.*), **Cirko-Gejzír** (VIII., *Lőrinc pap tér 3.*),
Kossuth Klub (VIII., *Múzeum u. 7.*), **Pont Könyvesbolt** (V., *Mérleg u. 6.*),
Fiatalközösségek Klubja (VI., *Andrássy út 112.*), **Örökmozgó** (VII., *Erzsébet krt. 39.*),
Hunnia Kávézó (VII., *Erzsébet krt. 26.*), **Kosztolányi Művelődési Ház** (IX., *Török Pál u. 3.*),
Szindbád Mozi (XIII., *Szent István krt. 16.*), **Katalizátor Iroda** (VII., *Krúdy Gy. u. 4.*),
Odeon Kft. (XIII., *Hollán Ede u. 7.*), **Tabán Mozi** (I., *Krisztina krt. 87–89.*),
Jókai Klub (XII., *Hollósi út 5.*), **Ráday Klub** (IX., *Ráday u. 43–45.*),
Szokoly Antikvárium (Veszprém, *Szabadság tér 13.*)

A lapot nem a Magyar Postán, hanem Antin keresztül terjesztjük.